

POSTANOWIENIE

Dnia 10 marca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jarosław Matras

w sprawie K. Ł.
oskarżonego z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. i in.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu
w dniu 10 marca 2025 r.
skargi obrońcy oskarżonego
na wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie
z dnia 12 września 2024 r., sygn. akt II AKa 136/21,
uchylający wyrok Sądu Okręgowego w Szczecinie
z dnia 23 marca 2021 r., sygn. akt III K 354/19,
i przekazujący sprawę temu sądowi do ponownego rozpoznania
na podstawie art. 539e § 2 k.p.k.

postanowił

oddalić skargę obrońcy oskarżonego, a uiszczoną opłatą od jej
wniesienia, obciążyć oskarżonego.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 23 marca 2021 r., sygn. akt III K 354/19 Sąd Okręgowy w
Szczecinie uniewinnił K. Ł. od popełnienia zarzucanego mu w akcie oskarżenia
czynu.

Wyrok ten na niekorzyść oskarżonego zaskarżył prokurator. Zaskarżając wyrok w
całości zarzucił temu orzeczeniu:

„ obrazę przepisu postępowania, mającą wpływ na jego treść, skutkującą bowiem w konsekwencji uniewinnieniem oskarżonego od popełnienia zarzucanego mu czynu , a mianowicie :

- art. 7 k.p.k. poprzez dokonanie dowolnej, sprzecznej ze wskazaniami wiedzy i zasadami doświadczenia życiowego, oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, w szczególności bezkrytycznemu nadaniu waloru wiarygodności wyjaśnieniom oskarżonego K. Ł. , który wskazywał , że miał zamiar realizacji umowy o roboty budowlane zawartej z Gminą Miasto S. , do czego jednak w ostateczności nie doszło, pomimo dysponowania przez wyżej wymienionego środkami finansowymi, pozwalającymi na wykonanie prac wynikających z umowy , jak również i do zapłaty przez oskarżonego za prace wybranym podwykonawcom : S.1. Spółka z o.o. w Ł. , R. O. i K. N. oraz pominięcie przez Sąd I instancji, że oskarżony faktycznie zaniechał podjęcia czynności mających na celu przedstawienie Gminie Miasto S. ubezpieczeniowej gwarancji należytego wykonania i właściwego usunięcia wad z prawidłową datą jej obowiązywania , w wyniku czego Gmina Miasto S. me została zabezpieczona w zakresie należytego wykonania umowy o roboty budowlane , co w konsekwencji doprowadziło do uznania przez Sąd I instancji , że brak jest możliwości dowodowego wykazania winy umyślnej oskarżonego w jego działaniach i zaniechaniach w kontekście zarzucanego mu czynu , pomimo obszernego materiału dowodowego potwierdzającego sprawstwo oskarżonego w zakresie zarzucanego mu czynu , w tym również i dowodów wskazujących na nie wywiązywanie się z podobnych umów , w krytycznym czasie , z innymi podmiotami, która to okoliczność potwierdza brak odpowiedzialności oskarżonego za niewywiązanie się ze zleconych umów o roboty budowlane, a tym samym do uniewinnienia K. Ł. od popełnienia tego czynu.”

Podnosząc powyższy zarzut prokurator wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania

Sąd Apelacyjny w Szczecinie, wyrokiem z dnia 12 września 2024 r., sygn. akt II AKa 136/21, uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania. W uzasadnieniu wyroku sąd ten wskazał, że podstawą wydania wyroku kasatoryjnego w tej sprawie była błędna ocena materiału dowodowego jakiej dokonał sąd pierwszej instancji przy jednoczesnym wystąpieniu

przeszkody w orzekaniu reformatoryjnym przez sąd odwoławczy, tj. istnienia zakazu z art. 454 § 1 k.p.k. (str. 10, 12 uzasadnienia).

Skargę od tego wyroku wnieśli obrońcy oskarżonego. Zaskarżając wyrok sądu odwoławczego w całości zarzucili: *„naruszenie przepisu prawa procesowego, a to art. 439 § 1 pkt 9 w zw. z art. 17 § 1 pkt 9 k.p.k. przejawiający się wykroczeniem przez Sąd Odwoławczy poza zakres oskarżenia a w konsekwencji - uchynieniem wyroku Sądu I instancji i przekazaniem sprawy do ponownego rozpoznania w sytuacji, gdy brak było ku temu podstaw, albowiem Sąd Odwoławczy uwzględnił apelację oskarżyciela publicznego, uznając za zasadną zmianę wyroku uniewinniającego, w sytuacji, gdy okoliczności na jakie powołuje się Sąd Apelacyjny w Szczecinie stanowią o wyjściu przezeń poza ramy oskarżenia wyznaczone skargą zasadniczą - aktem oskarżenia z dnia 26 listopada 2019 r., co miało wpływ na treść zaskarżonego rozstrzygnięcia.”*

Podnosząc te zarzuty obrońcy oskarżonego wnieśli o uchylenie zaskarżonego wyroku oraz przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu w Szczecinie do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi na skargę obrońców oskarżonego, Prokurator Rejonowy Szczecin - Niebuszewo w Szczecinie oraz pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego Gminy Miasta Szczecin wnieśli o jej oddalenie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Skarga nie jest zasadna, albowiem zarzut w niej zawarty jest chybiony. W żaden sposób nie można się zgodzić z argumentacją skarżących co do zaistnienia bezwzględneho powodu odwoławczego z art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 9 k.p.k. i niezasadnym uchynieniu wyroku sądu pierwszej instancji na skutek wyjścia przez sąd odwoławczy poza granice aktu oskarżenia. Podstawą uchylenia wyroku przez sąd pierwszej instancji był przepis art. 454 § 1 k.p.k. a zatem przekonanie tego sądu co do potrzeby wydania wyroku skazującego w układzie, gdy sąd pierwszej instancji wydał wyrok uniewinniający. Skarżący nie zarzucają sądowi drugiej instancji naruszenia przepisu art. 454 § 1 k.p.k., a jedynie w istocie kwestionują, że argumentacja sądu odwoławczego, w oparciu o którą tenże sąd uznał, iż wyrok uniewinniający musi zostać uchylony z uwagi na niemożność skazania oskarżonego, jest wadliwa a to dlatego, iż oparta jest na elementach,

które w zakresie faktów i ocen wychodzą poza zdarzenie opisane aktem oskarżenia. Podkreślić trzeba, że sposób rozpoznania zarzutów przez sąd odwoławczy nie może być przez strony kontestowany, za wyjątkiem tylko takiej sytuacji, gdy sąd odwoławczy z urzędu albo na skutek zarzutu apelacji uchyli wyrok na podstawie art. 439 § 1 k.p.k. Inaczej rzecz ujmując, Sąd Najwyższy nie może, co do zasady, w ramach skargi kasatoryjnej merytorycznie oceniać kontroli odwoławczej sprawowanej przez sąd odwoławczy a tylko może oceniać czy wskazany sposób rozpoznania przez ten sąd apelacji (i zarzutów w apelacji zawartych) uzasadnia uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji. Podkreślenie faktu, że tak jest co do zasady wynika z tego, iż od tej zasady zachodzi jeden wyjątek. Otóż Sąd Najwyższy dokonuje merytorycznej kontroli trafności (poprawności) rozpoznania przez sąd odwoławczy określonej kwestii, skutkującej koniecznością uchylenia zaskarżonego wyroku, w układzie, gdy podstawą uchylenia wyroku jest stwierdzenie przez sąd odwoławczy uchybienia z art. 439 § 1 k.p.k. wskazanego w apelacji lub dostrzeżonego przez ten sąd z urzędu, a skarga z art. 539a § 3 k.p.k. tej kwestii dotyczy. Jeżeli bowiem w skardze na wyrok kasatoryjny wskazano na naruszenie art. 437 § 2 k.p.k. w zw. z art. 439 § 1 k.p.k. polegające na niezasadnym uchyleniu wyroku wobec niezaistnienia uchybienia określonego w art. 439 § 1 k.p.k., to obowiązkiem Sądu Najwyższego jest dokonanie kontroli w tej sferze, a zatem ustalenie czy sąd odwoławczy trafnie wskazał na istnienie w postępowaniu pierwszoinstancyjnym uchybienia o charakterze bezwzględneho powodu odwoławczego. W takiej sytuacji ta sama kwestia może być oceniana przez Sąd Najwyższy inaczej niż przez sąd odwoławczy. W przedmiotowej sprawie taka okoliczność nie zachodzi, co wyłącza możliwość odnoszenia się do argumentów skargi, które kontestują powody uchylenia wyroku sądu pierwszej instancji. Już tylko na marginesie trzeba podkreślić, że w orzecznictwie oraz piśmiennictwie przyjmuje się powszechnie, iż o zamiarze popełnienia przestępstwa art. 286 § 1 k.k. można wnioskować także na podstawie faktów, które zaistnieją już po zdarzeniu, które kwalifikowane jest jako czyn przestępczy; te okoliczności mogą bowiem wskazywać na zamiar, jaki towarzyszył podejmowaniu określonej decyzji. Natomiast jest bezsporne, że w sprawie jest wniesiona skarga w postaci aktu oskarżenia, a zatem postępowanie karne toczy się w ramach zarzutu opisanego w

akcie oskarżenia i to zdarzenie wyznacza ramy postępowania karnego. Ram postępowania skargowego sąd odwoławczy nie naruszył, co musiało skutkować oddaleniem skargi.

Z tych powodów orzeczono jak w postanowieniu.

[J.J.]

[a.ł.]